

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 9815-2023

Medewerker	:	Gerard Luijmes
Team	:	Concerncontrol
Datum	:	27 februari 2023
Portefeuillehouder	:	wethouder H. Olthof

<p>BIJLAGEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Gemeente Olst-Wijhe_CV DigiD en Suwinet 2022 ENSIA, zaak 8002-2023; ☒ 202303EOlst-Wijhe Assurancerapport ENSIA 2022 CONCEPT, zaak 8002-2023; ☒ Gemeente Olst-Wijhe_Bijlage 1 DigiD 2022 - Combi I..., zaak 8002-2023; ☒ Gemeente Olst-Wijhe_Bijlage 1 DigiD 2022 - Combi I., zaak 8002-2023; ☒ Gemeente Olst-Wijhe_Bijlage 2 Suwinet 2022 ENSIA, zaak 8002-2023; ☒ Schriftelijke bevestiging bij assurance-opdracht collegeverklaring ENSIA; zaak 8002-2023; ☒ Gemeente Olst-Wijhe_BAG-BGT-BRO 2022 ENSIA; zaak 8002-2023; ☒ Gemeente Olst-Wijhe Reisdocumenten-uittreksel 2022; zaak 8002-2023; ☒ Gemeente Olst-Wijhe BRP-uittreksel 2022 ENSIA, zaak 8002-2023; ☒ 20221010 DBA-PRLG DigiD iBurgerzaken Olst-Wijhe; zaak 8002-2023; ☒ Gemeente Olst-Wijhe WOZ 2022 ENSIA, zaak 8002-2023;
<p>AFSTEMMING MET</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ anders, nl. Ensia coördinator DOWR-i ☒ Actief openbaar ☐ Niet actief openbaar ☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota
<p>ONDERWERP</p> <p>Collegeverklaring-ENSIA 2022</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. De Collegeverklaring ENSIA 2022 over informatiebeveiliging DigiD en Suwinet af te geven.
2. De verantwoordingsrapportages over de BAG, BGT, BRO, en WOZ vast te stellen.
3. Uittreksel BRP vast te stellen.
4. Uittreksel Reisdocumenten vast te stellen.
5. De raad te informeren inzake collegeverklaring ensia (Gemeente Olst-Wijhe_CV DigiD en Suwinet 2022 ENSIA) via de lijst van ingekomen stukken.
6. Dit voorstel en het besluit openbaar te maken, met uitzondering van de bijlagen vanwege de economische of financiële belangen van de gemeente (art. 10 lid 2 onder b) en het voorkomen van onevenredige benadeling (art. 10 lid 2 onder g).

SAMENVATTING

De gemeente maakt voor de bijstandsuitkeringsadministratie en de sociale recherche gebruik van de elektronische infrastructuur Suwinet (Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen). Voor het gebruik van het digitale loket voor diverse burgerzakenhandelingen wordt DigiD (Digitale persoonsidentificatie) gebruikt. Het college van burgemeester en wethouders moet onderzoek doen en verklaren in hoeverre de

gemeente voldoet aan de voor Suwinet en DigiD toepasselijke informatiebeveiligingsnormen. Deze toetsing en verklaring gebeurt op basis van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)-systematiek. ENSIA ondersteunt de gemeente bij de verantwoording over informatiebeveiliging richting de gemeenteraad en de rijksoverheid. Getoetst wordt aan de landelijke normen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Verder beheert de gemeente de verplichte basisregistraties adressen en gebouwen (BAG), de grootschalige topografie (BGT), de ondergrond (BRO) en de Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en de BRP (basisregistratie personen). En tenslotte geeft de gemeente reisdocumenten af. Ook over al deze zaken moet het college aan de gemeenteraad en de rijksoverheid verantwoorden in hoeverre wordt voldaan aan de daarvoor geldende wettelijke normen. Bij DIGID en Suwinet wordt voldaan aan de normen. Proces en data BAG en BRO basisregistraties zijn 'in control'. Verbeterpunten liggen met name bij de BGT. De verwachting is dat maatregelen die in 2023 worden genomen positief zullen doorwerken. Bij de onderdelen BRP en PUN (reisdocumenten) scoort Olst-Wijhe voldoende.

INLEIDING

Jaarlijks legt het college van B&W verantwoording af aan de gemeenteraad en aan de verticale toezichthouders (ministeries van BZK, SZW, Financiën) over informatieveiligheid. Hiervoor is in 2007 door VNG ENSIA ingevoerd: Eenduidige Normatiek Single Information Audit. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking en een eenmalige IT-audit. ENSIA sluit aan op de gemeentelijke planning en control cyclus voor informatiebeveiliging. Het neemt de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIO) als uitgangspunt en maakt gebruik van een daarop ingerichte zelfevaluatie. Hierdoor heeft het gemeentebestuur meer overzicht over de informatiebeveiliging van de gemeente en kan ze beter sturen en verantwoording afleggen aan de gemeenteraad en andere belanghebbenden.

ENSIA structureert daarnaast de verticale verantwoording van gemeenten richting de rijksoverheid over de Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (PUN), Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO, Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en de Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (GeVS/Suwinet).

Collegeverklaring ENSIA

Met een collegeverklaring wordt door iedere gemeente over de ENSIA-domeinen verantwoording afgelegd over informatiebeveiliging voor DigiD en Suwinet. Deze verklaring betreft de onderdelen (DigiD en Suwinet) waarover "assurance" wordt gevraagd van een onafhankelijke IT-auditor. De IT-auditor verklaart in het Assurance rapport dat de collegeverklaring een getrouw beeld geeft. Dit gaat naar Binnenlandse Zaken en Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Met de jaarlijkse zelfevaluatie BAG, BGT en BRO zijn verantwoordingsrapportages opgesteld. Met het vaststellen van deze verantwoordingsrapportages wordt horizontaal verantwoording afgelegd aan de gemeenteraad. Verticaal wordt verantwoording afgelegd aan het Ministerie van Binnenlandse zaken, als formeel toezichthouder van de drie genoemde registraties. Voor de zelfevaluatie WOZ wordt horizontaal verantwoording aan de gemeenteraad afgelegd en verticaal aan het Ministerie van Financiën, als formeel toezichthouder van de genoemde registratie. Dit jaar is nieuw, dat de Basisregistratie Personen (BRP) en Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (PUN) bij de stukken is gevoegd. Eerder gebeurde dit in februari van het ENSIA jaar. Hiermee is geregeld, dat alle stukken betreffende ENSIA eenmalig jaarlijks worden aangeboden aan het college.

BEOOGD RESULTAAT

Met ENSIA verantwoorden we ons gemeente breed over informatieveiligheid. De kern is om de informatiebeveiliging op een hoog niveau te houden. Hiermee garanderen we dat de inwoners van onze gemeente ervan uit kunnen gaan dat hun gegevens in veilige handen zijn en dat de gemeente voor hun een betrouwbare partner is in deze.

KADER

VNG-resolutie "Informatieveiligheid randvoorwaarde voor de professionele gemeente" uit 2013.

ARGUMENTEN

Samenvattend beeld DigiD en Suwinet (zie bijlagen)

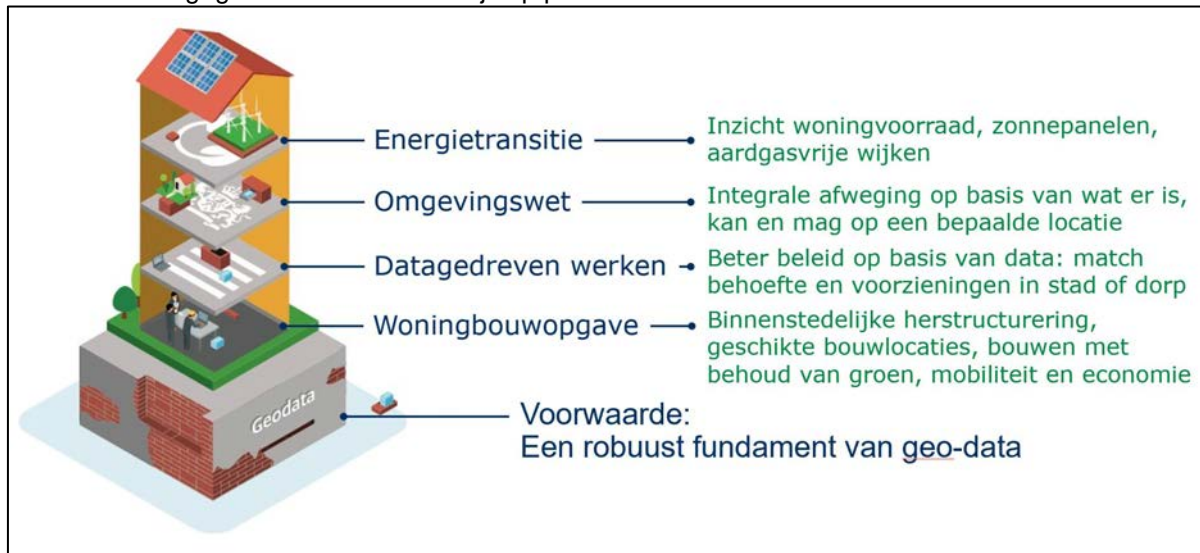
Met de collegeverklaring geeft het college van burgemeester en wethouders, aan in welke mate Gemeente Olst-Wijhe voldoet aan de informatiebeveiligingsnormen voor DigiD en Suwinet. Beeld:

Onderwerp	Wordt aan alle normen voldaan?	Zijn de uitzonderingen in [een] verbeterplan[nen] opgenomen en zijn de verbetermaatregelen belegd en worden deze gemonitord?
DigiD 1002421	Ja	Niet van toepassing
DigiD 1000309	Ja	Niet van toepassing
Suwinet voor SUWI-taken	Ja	Ja
Suwinet voor niet-SUWI-taken	Niet van toepassing	Niet van toepassing

De IT-auditor (At Risk Advies BV te Maastricht) heeft de concept collegeverklaring gecontroleerd. Hij komt tot de conclusie dat de concept-collegeverklaring, inclusief de bijlagen 1 DigiD en 2 Suwinet, waarnaar in de collegeverklaring wordt verwezen, in alle van materieel belang zijnde aspecten, juist is.

Verantwoordingsrapportage 2021 BAG, BGT en BRO (zie bijlage):

In ons land worden geobasisgegevens jaarlijks meer dan 5 miljard keer gebruikt via de landelijke voorzieningen. Indirect gebruik, via bijvoorbeeld de doorlevering van geodata door fabrikanten van navigatiesoftware, komt daar nog bovenop. Het gebruik blijft jaarlijks stijgen en het maatschappelijk belang van deze gegevens, als onderdeel van de geo-informatie infrastructuur, is daarmee groot. Het is daarom cruciaal om de gegevenskwaliteit landelijk op peil te houden.

Afbeelding: nationale geo-informatie infrastructuur (NGII) als basis voor maatschappelijke vraagstukken (bron: BZK)

De gemeente legt als bronhouderorganisatie verantwoording af over het beheer van de basisregistraties adressen en gebouwen (BAG), grootschalige topografie (BGT) en ondergrond (BRO). Dat doen we intern richting de gemeenteraad en aan het Rijk via het directoraat-generaal Bestuur, Ruimte en Wonen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De scores vormen het resultaat van door ons uitgevoerde zelfevaluaties. Deze evaluaties betreffen de gegevenskwaliteit en de borging van beheerprocessen. Informatiebeveiliging maakt hiervan vooralsnog geen onderdeel uit.

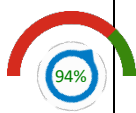
Scores GEO-basisregistraties 2022 (tijdvak 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022)

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BAG		<p>[Knelpunten gegevenskwaliteit → minder goede dienstverlening i.h.k.v. de Omgevingswet !]</p> <p>Knelpunten gegevenskwaliteit → hogere kosten energietransitie !]</p>	<p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BAG Grootste aandachtspunt is op dit moment het inmeten van de definitieve geometrie. Herijking en monitoring van de afgesproken (proces) afspraken inzake inmeten van de geometrie noodzakelijk.</p> <p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BAG Binnen het team beheer openbare ruimte is men op dit moment bezig de organisatie rond de BAG en BGT opnieuw op te zetten, zodat we minder afhankelijk worden van partijen buiten de organisatie. Hierdoor krijgen we meer grip op het proces van de BAG.</p> <p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BAG Geen. Dagelijkse mutatie verwerking loopt goed en wordt tijdig verwerkt. Vergunningen worden tijdig gedeeld via het programma Power Browser (IJvi). Hierdoor zijn ze tijdig inzichtelijk voor de BAG-medewerker, waardoor binnen de 4-dagen termijn een verwerking in de BAG-registratie plaatsvindt.</p>
Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BGT		<p>[Kwalitatieve BGT → kwalitatief beheer openbare ruimte ✓]</p> <p>[Onvoldoende beheercapaciteit BGT → hogere kosten beheer openbare ruimte langere termijn !]</p>	<p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BGT Door het oprichten van een Geo team en de noodzakelijke werkzaamheden in eigen beheer te gaan organiseren worden de lijnen met de brondata korter en kan een betere monitoring van de processen plaatsvinden.</p> <p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BGT Verbetering doorvoeren in de organisatie (BGT binnen het GEO team), herijken van processen en optimaliseren van processen ten behoeve van inwinning en verwerking.</p> <p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BGT Zie voorgaand antwoord.</p>

< 75% onvoldoende vanaf 75% voldoende

Analyse van de oorzaken BGT 70%:

1. Het doorgeven van revisies als gevolg van projecten gebeurt niet altijd op tijd en op de correcte manier. Hierdoor vindt de noodzakelijke geometrische correctie niet of te laat plaats. Mutaties vinden nu alleen nog plaats op basis van luchtfoto's.
2. Onvoldoende regie en aansturing ten aanzien van de DVO met de gemeente Deventer.

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BRO		[Aanlevering niet NEN-conform → contracten aannemers aanpassen!]	<p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BRO Werkprocessen worden onderdeel van team GEO dat in oprichting is en operationeel vanaf 2023. hierin worden werkprocessen tegen de loop gehouden en waar nodig aangescherpt.</p> <p>Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BRO Zie voorgaand antwoord.</p>

 < 60% onvoldoende vanaf 60% voldoende

Trend score GEO-basisregistraties

Registratie	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Score 2022
BAG	98%	95%	93%	85%	89%
BGT	N.v.t.	83%	90%	63%	70%
BRO	N.v.t.	71%	63%	66%	94%

Beeld:

Proces en data ten aanzien van BAG en BRO basisregistraties zijn 'in control'. Verbeterpunten liggen met name bij de BGT. De verwachting is dat maatregelen die in 2023 worden genomen (Inrichting GEO team, verbetering werkproces en monitoring) de negatieve trendlijn zullen doorbreken.

Verantwoording PUN en BRP (zie bijlagen)

Op grond van de Paspoortuitvoeringsregeling Nederland 2001 is iedere Nederlandse gemeente verplicht om jaarlijks een onderzoek uit te voeren naar de beveiligingsmaatregelen en overige aspecten van het aanvraag- en uitgifteproces Reisdocumenten. Het uittreksel met het resultaat van het onderzoek dient aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) te worden verstrekt. Deze verantwoording heeft separaat plaatsgevonden.

Op grond van artikel 4.3 Wet BRP verricht het college van burgemeester en wethouders periodiek een onderzoek naar de inrichting, de werking en de beveiliging van de basisregistratie, alsmede naar de verwerking van gegevens in de basisregistratie, voor zover het de gemeentelijke voorziening betreft of het college verantwoordelijk is voor de bijhouding.

Conclusie: Olst-Wijhe scoort voldoende op het onderdeel uittreksel Basisregistratie Personen (BRP) en PUN (reisdocumenten). Op onderdelen zijn de normen (m.n. BRP) niet gehaald doordat foutjes zijn geconstateerd. Deze zijn waar nodig verbeterd.

Bestuurlijke verantwoordingsrapportage DigiD iBurgerzaken (zie bijlage)

De onafhankelijke auditor is van oordeel dat de interne beheersingsmaatregelen die verband houden met de aangegeven beveiligingsrichtlijnen in alle materiële opzichten effectief zijn.

Bestuurlijke verantwoordingsrapportage WOZ (zie bijlage)

Conclusie: voldoende score op het onderdeel WOZ.

DRAAGVLAK

De collegeverklaring (en de verantwoordingsrapportages) zijn tot stand gekomen door de Beveiligingsfunctionarissen van DOWR en de beheerders van de basisregistraties in onze gemeente (voor zover de betrokkenheid). Dat zijn Jorrit Boxum (team WIZ) voor Suwinet, Riette Buis-Lozeman voor Basisregistratie personen (BRP) en Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (PUN), Bert Denekamp/Tim de Jong voor Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) en voor Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) en Eric Grotenhuis van de I-werkorganisatie (DigiD).

DUURZAAMHEID

Niet van toepassing.

RISICO'S (financieel/juridisch)
Niet van toepassing.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Geen

AANPAK/UITVOERING

- Het concept Assurance rapport van de IT Auditor wordt na besluitvorming van het College omgezet in een definitief document.
- De Collegeverklaring wordt met het Assurance DigID/Suwinet rapport, BAG/BGT/BRO en WOZ rapport toegestuurd aan de toezichthouders van de desbetreffende Ministeries. Voor DigID, BAG, BGT en BRO is dit het Ministerie van Binnenlandse zaken. Voor Suwinet is dit het Ministerie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Voor WOZ is dit de Waarderingskamer onder toezicht van Ministerie van Financiën. Voor BRP en PUN (Reisdocumenten) is dit de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (Rvig).
- In het jaarverslag Informatiebeveiliging (bij de jaarrekening) is een paragraaf ENSIA opgenomen.
- Na ondertekening van uittreksel BRP en reisdocumenten door College zullen de ondertekende stukken worden aangeboden aan de toezichthouder Rvig (De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens onderdeel van het Ministerie van Binnenlandse Zaken).